Stowarzyszenia Mieszkańców Dzielnicy Nowy Świat – Wymyślanka w Mikołowie

Wyniki sondażu pt.
Stowarzyszenie „Wymyślanka”
- przyszłe działania

Mikołów, styczeń 2015 r.

Spis treści

Wstęp 3

Metryczka badania 4

Kierunki zagospodarowania działki wydzierżawionej od Miasta Mikołów 5

Kierunki współdziałania Stowarzyszenia z instytucjami jego otoczenia 11

Zakończenie 16

Spis wykresów 17

Załącznik nr 1. Formularz ankiety 18

Wstęp

Proces rozwoju lokalnego kształtowany i inicjowany przez władze miast i gmin wiejskich nie może się odbywać w opozycji do jednego z głównych beneficjentów tych zmian, jakimi są mieszkańcy danej jednostki terytorialnej. Coraz mocniej, w kontekście kształtowania europejskiej polityki rozwoju regionalnego i lokalnego utożsamianej z polityką spójności (a w ślad za nią również w polityce krajowej, wojewódzkiej i gminnej), zwraca się uwagę na kwestie związane z włączaniem w ten proces społeczności lokalnej. Mówi się wprost o procesie rozwoju kształtowanego przez aktywne i zintegrowane wokół miejsca grupy społeczne, zdolne do wygenerowania wartości dodanej poprzez racjonalne współtworzenie kapitału społecznego i kapitału zaufania. Uruchomienie potencjału tkwiącego w oddolnych ruchach społecznych i inicjatywach celowych mieszkańców staje się kluczem m.in. do rozwiązania problemów lokalnych i generowania tak potrzebnych miejsc pracy.

Zaangażowanie stowarzyszeń (w tym także naszego), fundacji i innych instytucji sektora obywatelskiego w kształtowanie procesu oddolnego rozwoju musi być poparte odpowiednią dokumentacją uzasadniającą podejmowane działania przede wszystkim w kontekście rozwiązywania realnych problemów, z jakimi zmaga się społeczność lokalna. Bez odpowiedniej informacji jakościowej i ilościowej nie można udowodnić zasadności podejmowanych działań, i to zarówno w kontekście składanych propozycji projektowych, jak i aktywnego poszukiwania sposobów i metod ich realizacji (w tym szczególnie finansowych). Dlatego tak ważne i potrzebne jest poznanie i udokumentowanie potrzeb zgłaszanych mieszkańców oraz zrozumienie wyzwań, przed którymi stoją.

Wyniki sondażu, który Stowarzyszenie przeprowadziło za pomocą łączy internetowych oraz w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami, służyć mają zderzeniu dwóch sposobów postrzegania i myślenia o przyszłości Wymyślanki; jednego reprezentowanego przez członków tej organizacji oraz drugiego reprezentowanego przez typowego jej mieszkańca. Dobrze jest, jeżeli te dwa sposoby myślenia mają część wspólną. Jeszcze lepiej, gdy poznawanie nie ogranicza się tylko do akcji z definicji jednostkowej, ale jest procesem ciągłym i dostosowawczym. Dlatego myślę, że ankieta pozostanie naszym łącznikiem i forum wymiany informacji, także w trakcie dalszych prac nad kształtowaniem rozwoju lokalnego.

Bardzo dziękuję wszystkim mieszkańcom za czas poświęcony na wypełnienie kwestionariusza ankiety i podzielenie się z nami swoimi uwagami oraz przemyśleniami. Szczególnie dziękuję Prezesowi Stowarzyszenia Panu Mirosławowi Chmielowi za czynne uczestniczenie w procesie ankietyzacji. W jego imieniu dziękuję za słowa gratulacji i uznania (na takie natrafiliśmy w wypełnionych formularzach). Zawsze miło jest przeczytać, że podejmowane starania cieszą się poparciem i aprobatą. Dziękuję za sugestie dotyczące sposobu kontaktowania się z mieszkańcami oraz sposobu podejmowania i realizowania inicjatyw oddolnych – jak wynika z zapewnień Pana Prezesa będą one uwzględniane (w miarę możliwości) w dalszej pracy Stowarzyszenia.

Piotr Gibas[1]

[1] Doktor nauk ekonomicznych, wraz z żoną Izabellą inicjator tego badania, autor opracowania, długoletni pracownik Katedry Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, członek Stowarzyszenia Mieszkańców Dzielnicy Nowy Świat – Wymyślanka

Metryczka badania

Ankietę przeprowadzono za pomocą formularza dostępnego na stronie internetowej oraz formularza papierowego w celowym badaniu bezpośrednim respondentów. Od 1 grudnia 2014 roku do 31 stycznia roku bieżącego łącznie uczestniczyło 64 osób (z tego 51% stanowiły kobiety, a 46% mężczyźni; 2 osoby nie przyznały się do posiadanej płci). Większość przebadanych osób miała pomiędzy 18 a 45 lat (59% respondentów), drugą najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku od 45 do 64 lat (28%), osoby młodsze i starsze od zaprezentowanych stanowiły po 5% respondentów (dwie osoby nie przyznały się do posiadanego wieku). Wśród respondentów dominowały osoby zamieszkujące ten teren powyżej 3 lat (45% badanych) oraz mieszkający tu od urodzenia (38%). Mniej liczniej byli reprezentowani: zamieszkujący na tych terenach poniżej 1 roku (9%) oraz od 1 do 3 lat (5%). Podobnie jak powyżej 2 osoby wstrzymały się od udzielenia odpowiedzi na tak postawione pytanie (3% respondentów). Respondenci zamieszkiwali domy głównie przy ul. Nowy Świat (65% zapytanych) oraz ul. Wronią (8%). Rozkład przestrzenny respondentów został zaprezentowany na wykresie nr 1.

Wykres 1. Rozkład przestrzenny zamieszkiwania respondentów (N=64)

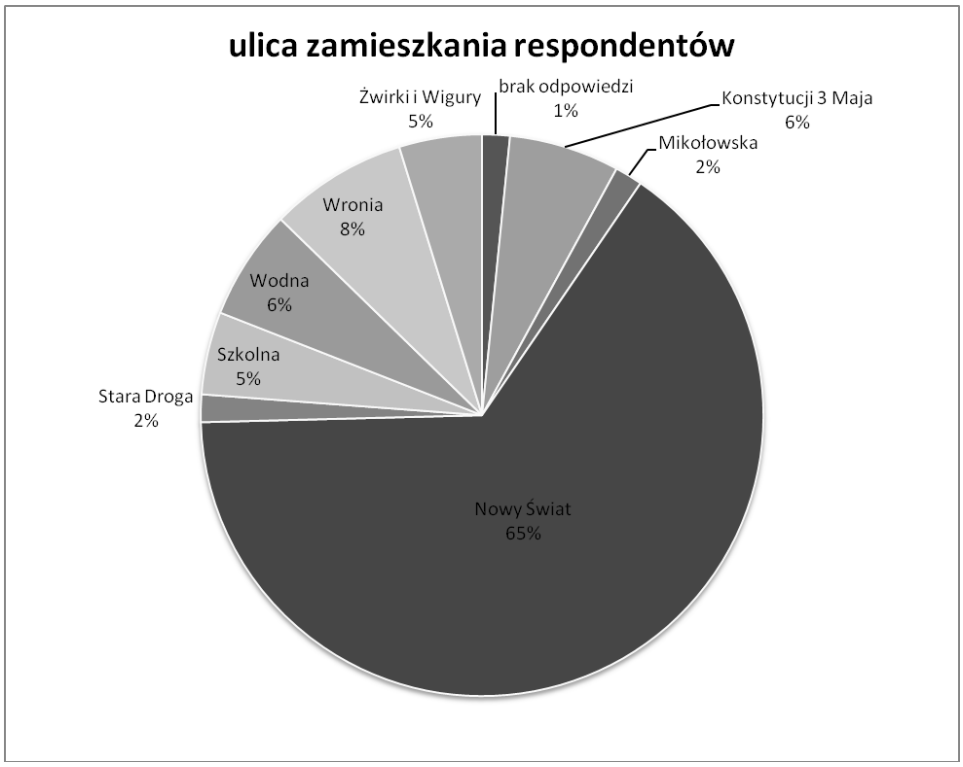

Źródło: opracowanie własne

Kierunki zagospodarowania działki wydzierżawionej od Miasta Mikołów

Zdecydowana większość respondentów uważa, że na przedmiotowej działce istnieje potrzeba:

- zagospodarowana strefy „przy ognisku" na cele biesiadne (59% respondentów uznało to za sprawę najbardziej pilną, a 20% za sprawę pilną) – por. wykres 2,
- zrobienia ogrodzenia podnoszącego bezpieczeństwo organizowanych imprez (za sprawę najbardziej pilną uznało ją 56% badanych, a za sprawę pilną 13%) – por. wykres 3,
- wybudowania altany (budowli) umożliwiającej integrację mieszkańców także w warunkach pogodowych temu niesprzyjających (jako realizacją tego działania jako najbardziej pilnego opowiedziało się 46% respondentów, a jako pilne zakwalifikowało je 20% mieszkańców) – por. wykres 4

Wykres 2. Klasyfikacja ważności zagospodarowania strefy biesiadno-ogniskowej w opinii respondentów (N=64)

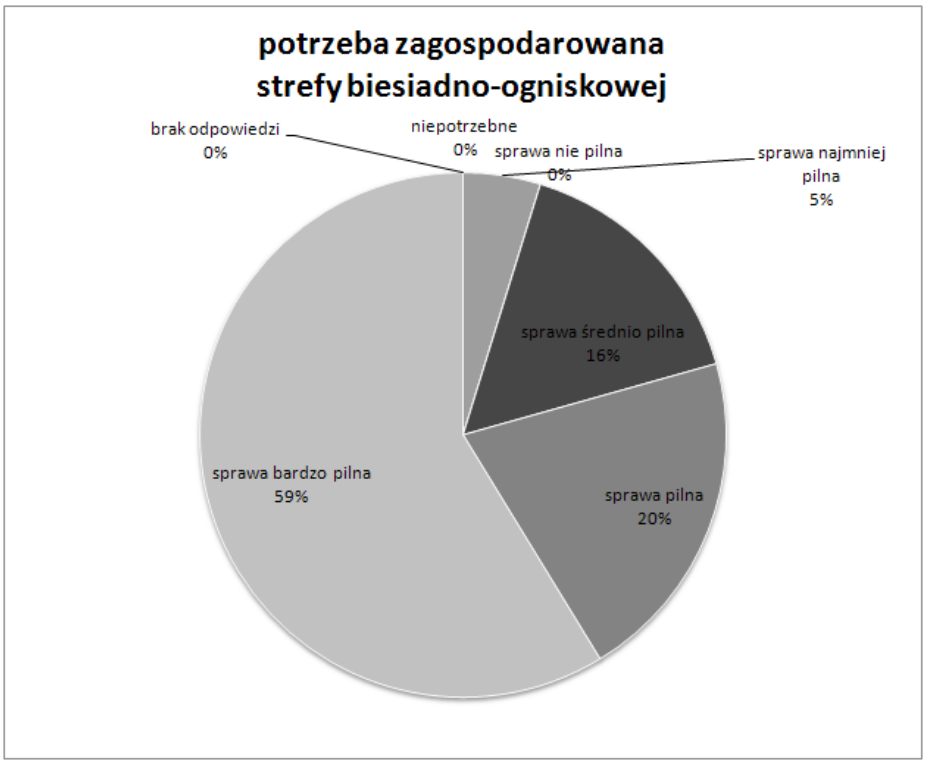

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3. Klasyfikacja ważności zrobienia ogrodzenia wydzierżawionej działki w opinii respondentów (N=64)

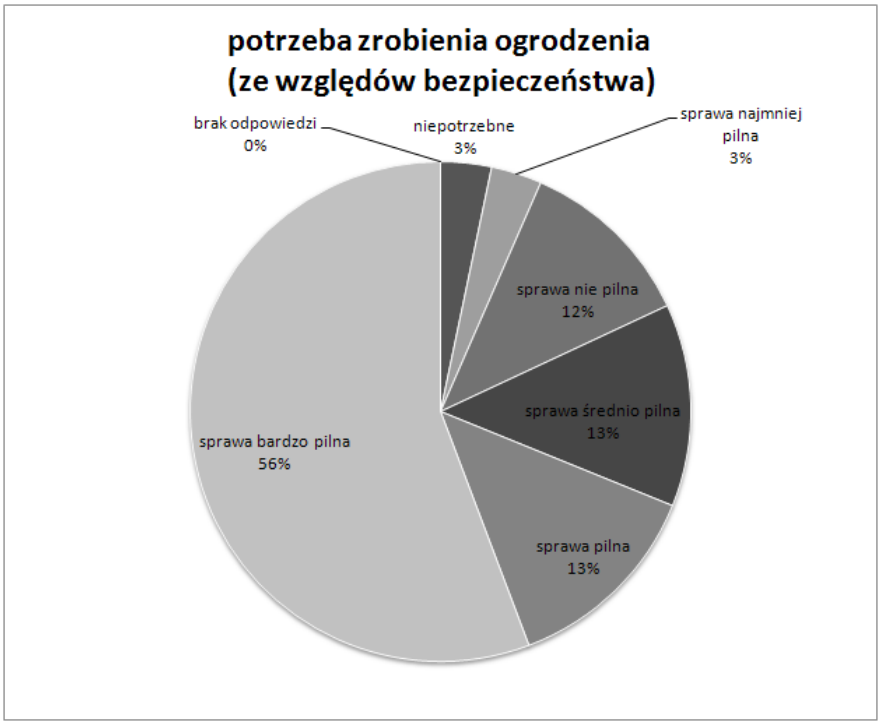

Źródło: opracowanie własne

Wykres 4. Klasyfikacja ważności zrobienia ogrodzenia wydzierżawionej działki w opinii respondentów (N=64)

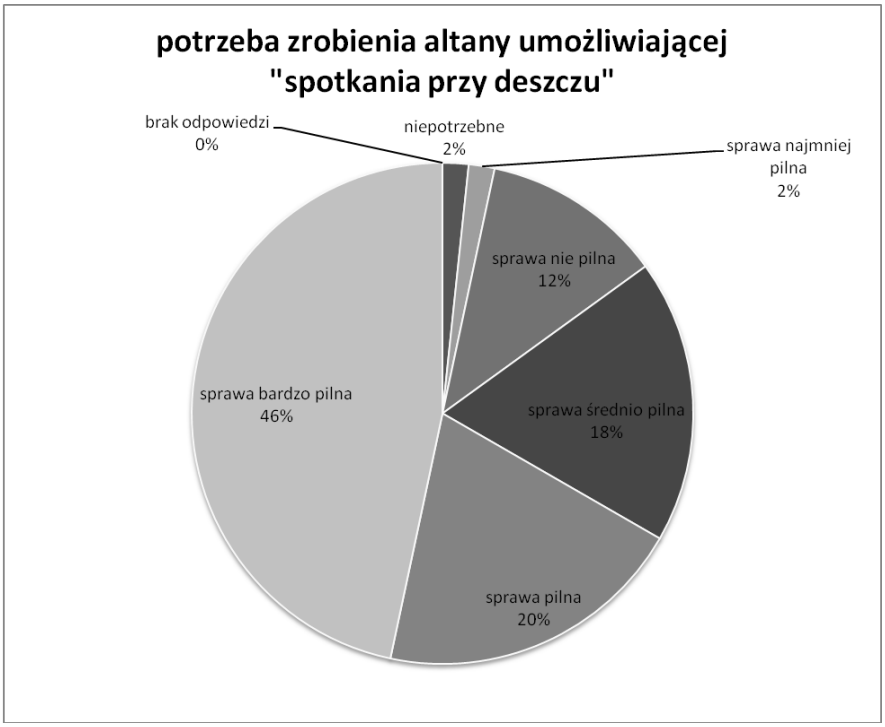

Źródło: opracowanie własne

Granicę 50% wskazań oznaczonych, jako sprawa bardzo pilna lub pilna przekroczyły także inicjatywy:

- wykonania boiska dla piłki siatkowej (36% wskazań, jako „bardzo pilna” i 29% jako „pilna”) – por. wykres 5,
- zorganizowania strefy fitness na wolnym powietrzu (33% respondentów wskazało, że jest bardzo pilna, a 24% że pilna) – por. wykres 6,

Pozostałe z zaproponowanych działań, tj. budowa strefy aktywności seniora (por. wykres 7), stworzenie ogrodu wspólnotowego (por. wykres 8) oraz zorganizowanie strefy mini golfa (por. wykres 9) nie uzyskały aprobaty respondentów by realizować je w pierwszej kolejności.

Wykres 5. Klasyfikacja ważności zrobienia boiska dla piłki siatkowej w opinii respondentów (N=64)

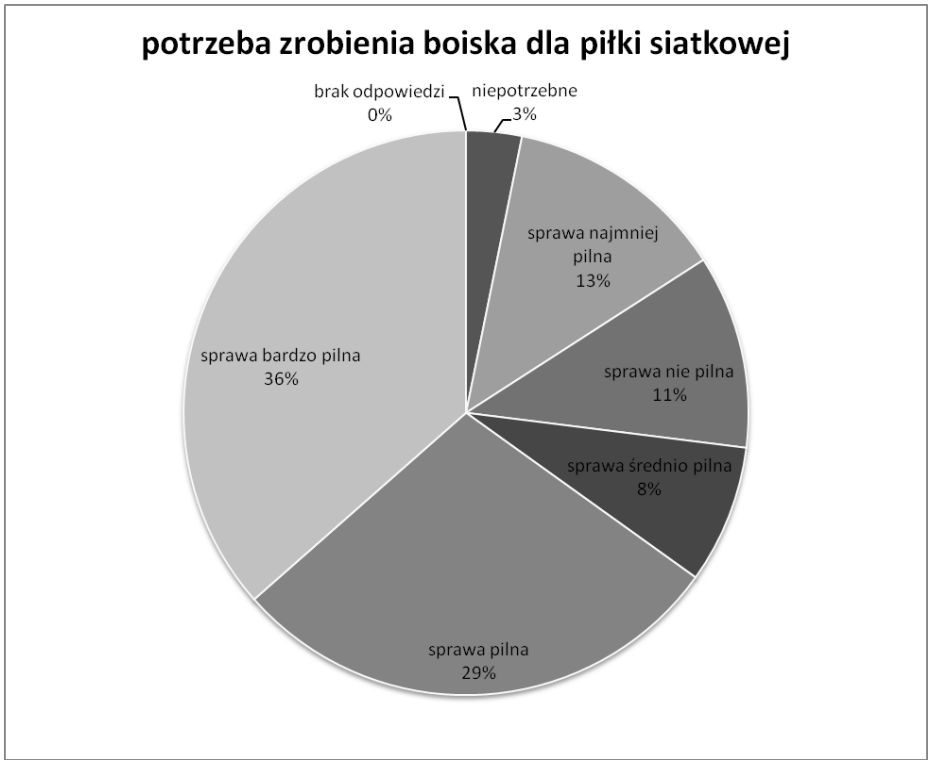

Źródło: opracowanie własne

Wykres 6. Klasyfikacja ważności zrobienia strefy fitness na wolnym powietrzu w opinii respondentów (N=64)

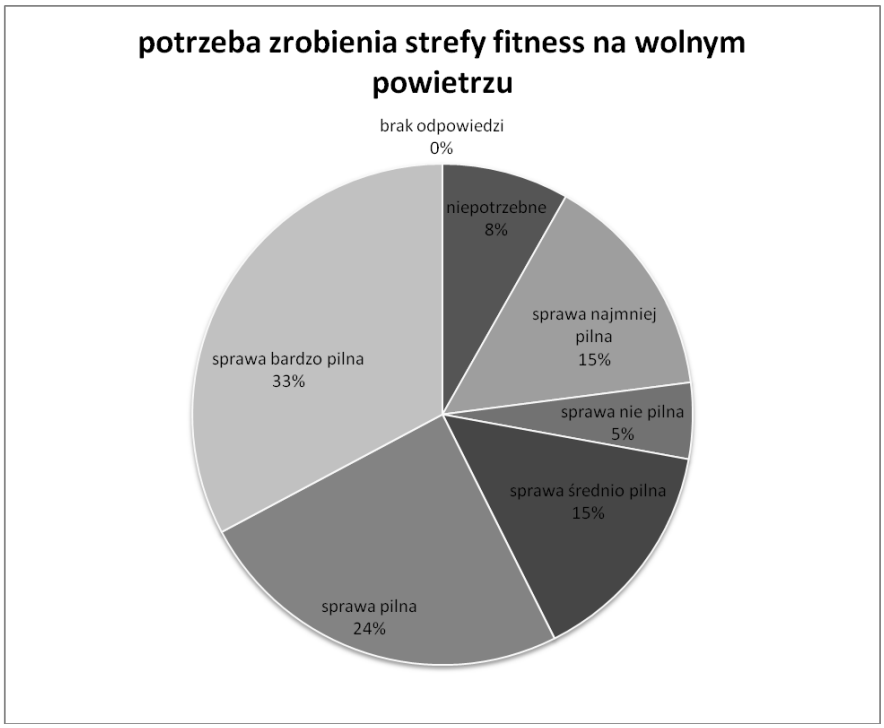

Źródło: opracowanie własne

Wykres 7. Klasyfikacja ważności zrobienia budowa strefy aktywności seniora w opinii respondentów (N=64)

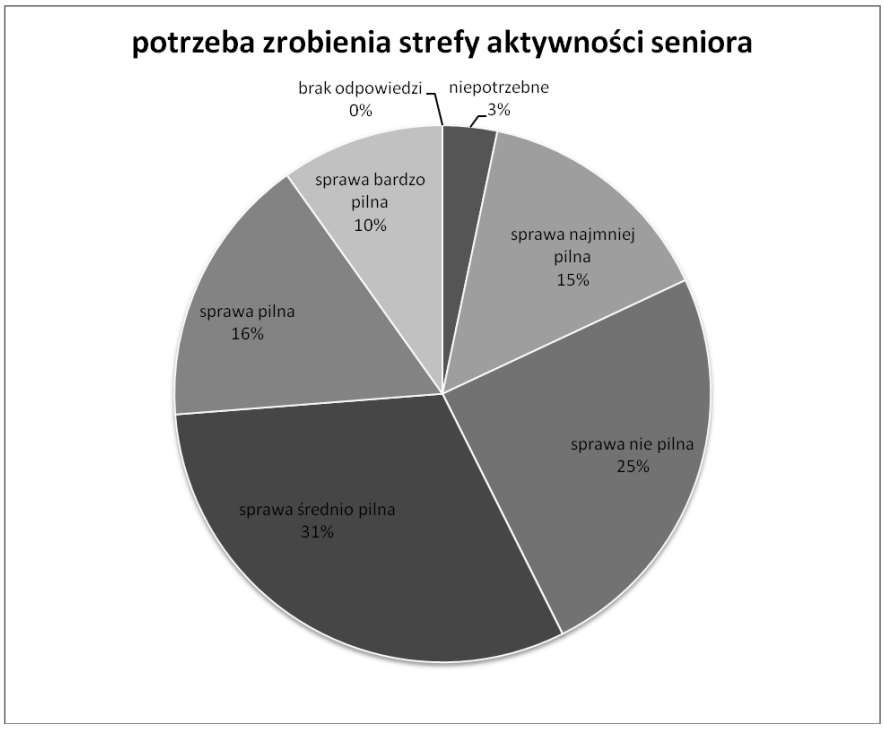

Źródło: opracowanie własne

Wykres 8. Klasyfikacja ważności zrobienia stworzenie ogrodu wspólnotowego w opinii respondentów (N=64)

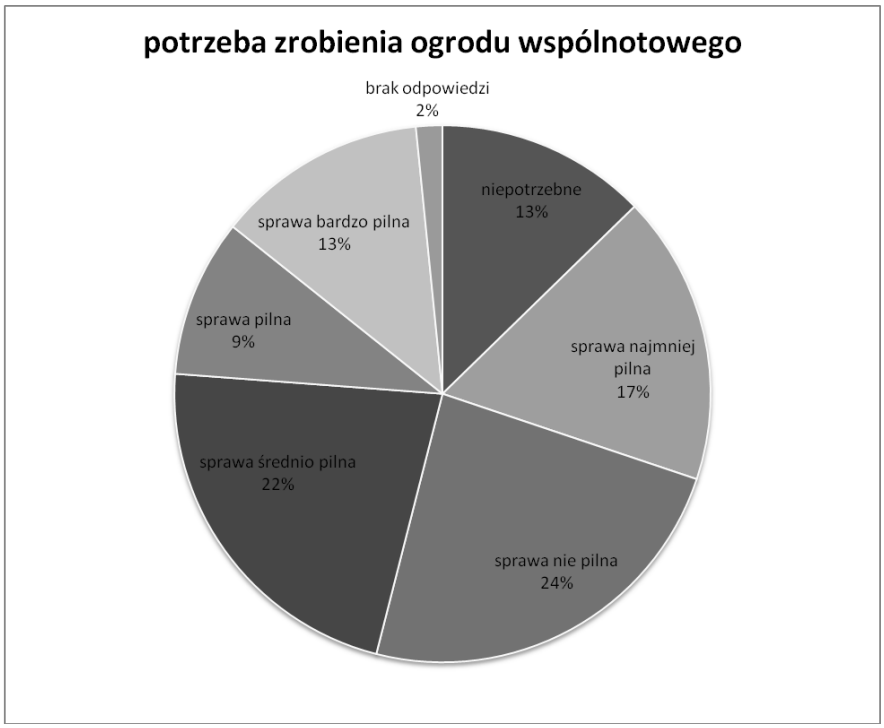

Źródło: opracowanie własne

Wykres 9. Klasyfikacja ważności zorganizowanie strefy mini golfa w opinii respondentów (N=64)

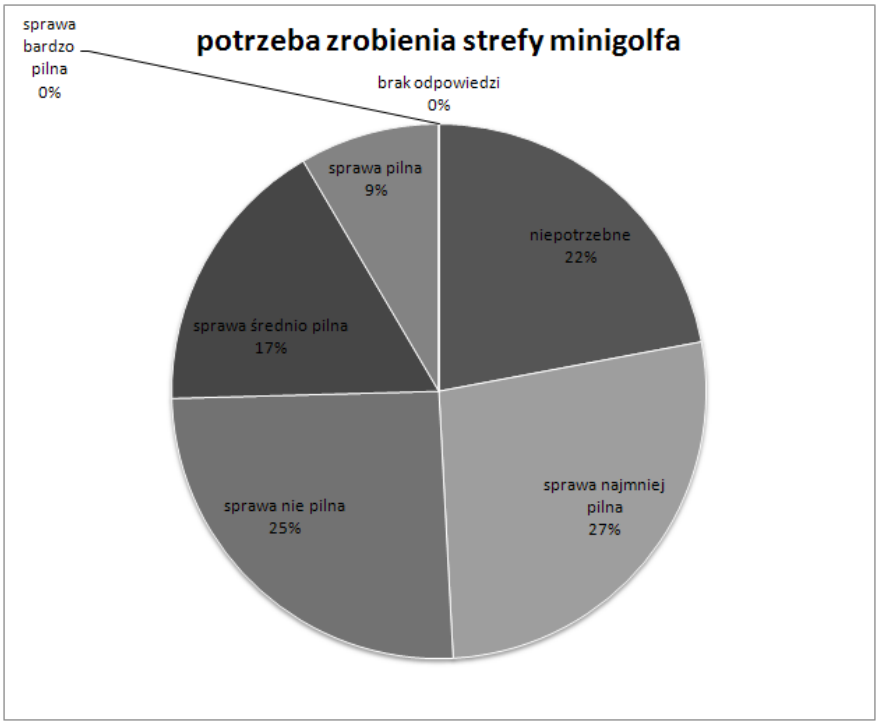

Źródło: opracowanie własne

Wykres 10. Inne ważne potrzeby wskazane do realizacji przez respondentów (N=64)

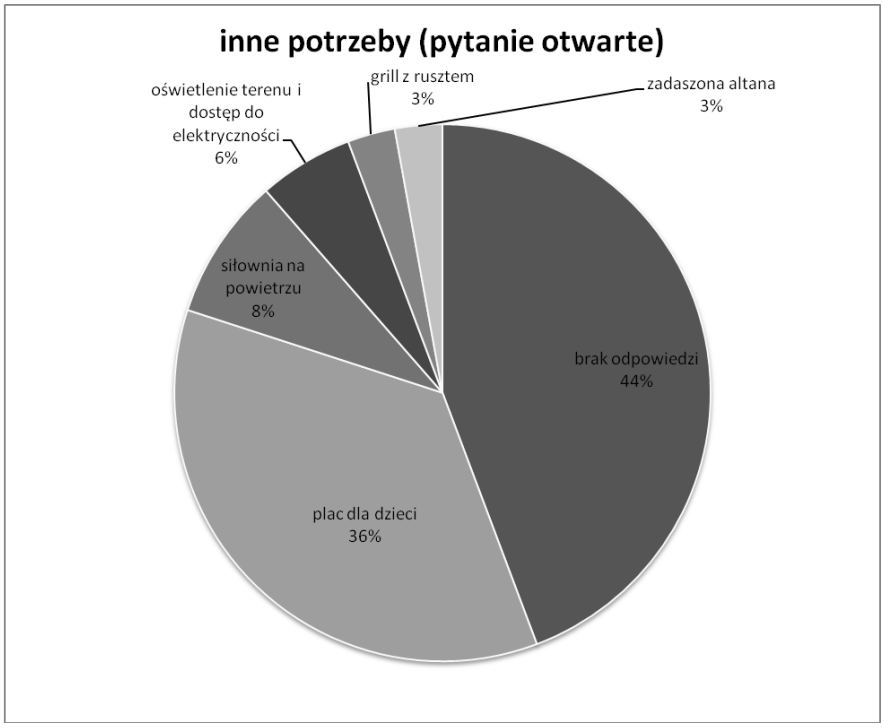

Źródło: opracowanie własne

Na inne potrzeby, które można próbować zaspakajać na przedmiotowej działce, wskazało ogółem 66% ankietowanych. Zwracali oni uwagę głównie na (por. wykres 10):

- aspekt zorganizowania wspólnotowego placu zabaw dla dzieci (zdaniem 36% respondentów powinna powstać taka inicjatywa), oraz
- zorganizowania siłowni na wolnym powietrzu (wskazało tak 8% respondentów) – należy jednak zauważyć, że pomysł ten jest dopełnieniem (sprecyzowaniem) pomysłu zrobienia strefy fitness na wolnym powietrzu – należy więc połączyć te dwie inicjatywy.

Kierunki współdziałania Stowarzyszenia z instytucjami jego otoczenia

Zdecydowana większość respondentów uważa, że Stowarzyszenie powinno utrzymać swoja pośredniczącą rolę w kontaktach pomiędzy inwestorami a mieszkańcami tej części Mikołowa w sprawie:

- dokończenia budowy chodnika przy ul. Nowy Świat (jako sprawę bardzo pilną zakwalifikowało ją 81% respondentów, a jako pilną 8%), (por. wykres 11),
- przebudowy nawierzchni drogowej na ul. Wodnej (56% badanych oceniło tą sprawę jako bardzo pilną w realizacji, a 13 % jako pilną), (por. wykres 12).

Dwie pozostałe inicjatywy zgłoszone w formularzu ankiety również zyskały wysoką aprobatę mieszkańców. Budowa ścieżki krajobrazowo-dydaktycznej łączącej Mikołów z terenami parkowymi w Łaziskach Górnych jest sprawą bardzo pilną w realizacji zdaniem 44% badanych, a pilną w realizacji zdaniem 24% (por. wykres 13). Zorganizowanie akcji sprzątania lasu wzdłuż istniejących ścieżek nordic walking zostało spozycjonowane jako sprawa bardzo pilna przez 37% badanych mieszkańców, a jako sprawa pilna przez 15% (por. wykres 14). Należy zaznaczyć, że wyżej zgłoszone pomysły przekroczyły granicę 50% wskazań oznaczonych, jako sprawa bardzo pilna lub pilna, i powinny być realizowane przez Stowarzyszenie.

Wykres 11. Klasyfikacja ważności dokończenia budowy chodnika przy ul. Nowy Świat w opinii respondentów (N=64)

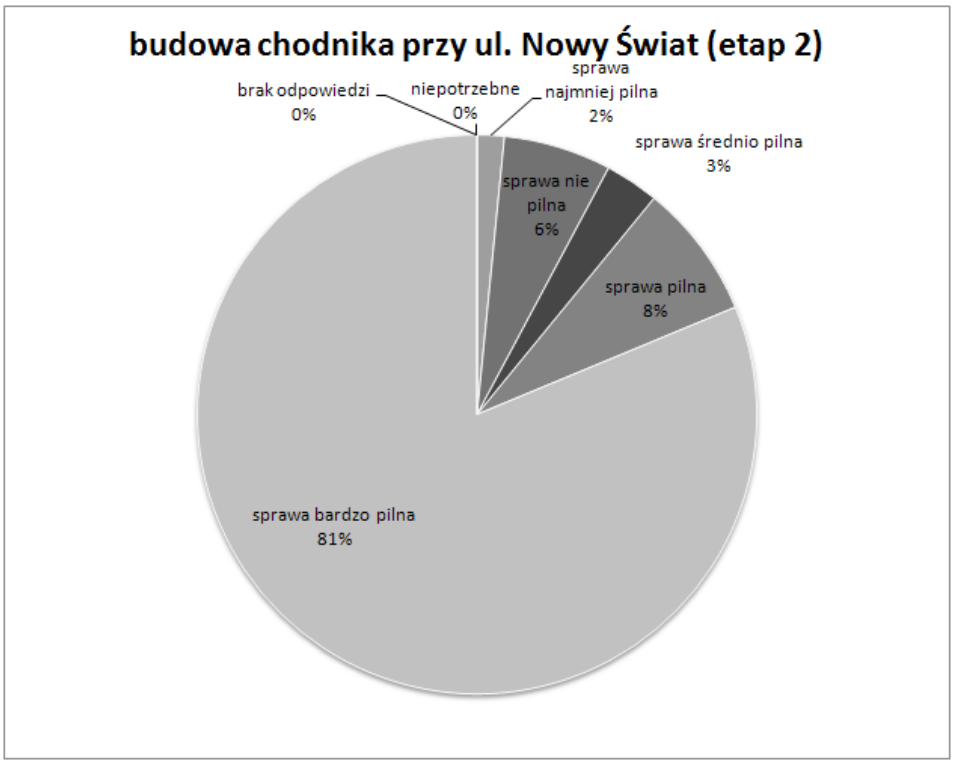

Źródło: opracowanie własne

Wykres 12. Klasyfikacja ważności przebudowy nawierzchni drogowej na ul. Wodnej w opinii respondentów (N=64)

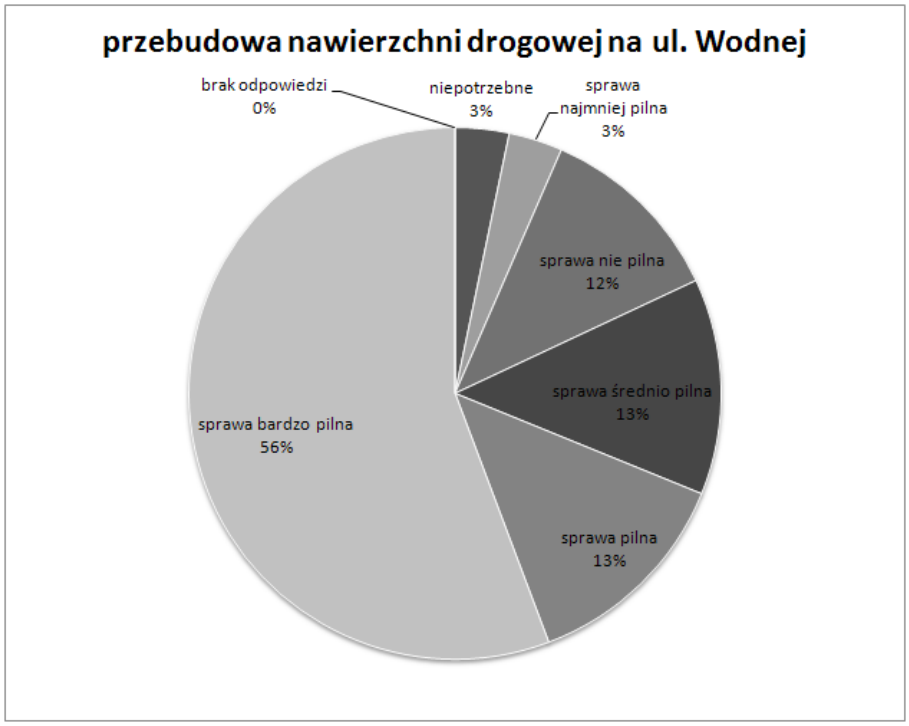

Źródło: opracowanie własne

Wykres 13. Klasyfikacja ważności budowy ścieżki krajobrazowo-dydaktycznej łączącej Mikołów z terenami parkowymi w Łaziskach Górnych w opinii respondentów (N=64)

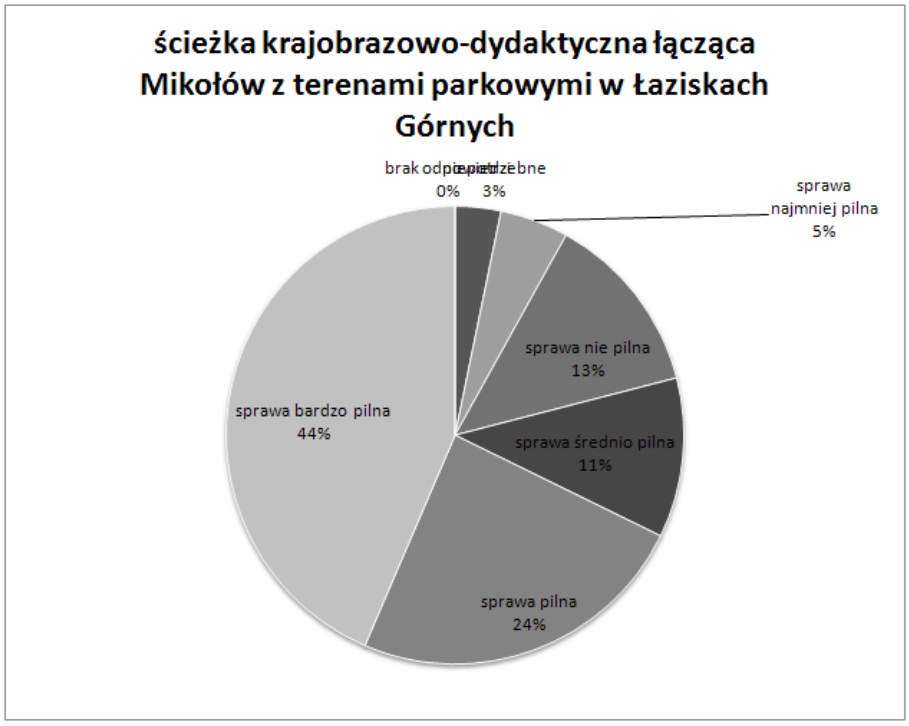

Źródło: opracowanie własne

Wykres 14. Klasyfikacja ważności zorganizowania akcji sprzątania lasu wzdłuż istniejących ścieżek nordic walkingw opinii respondentów (N=64)

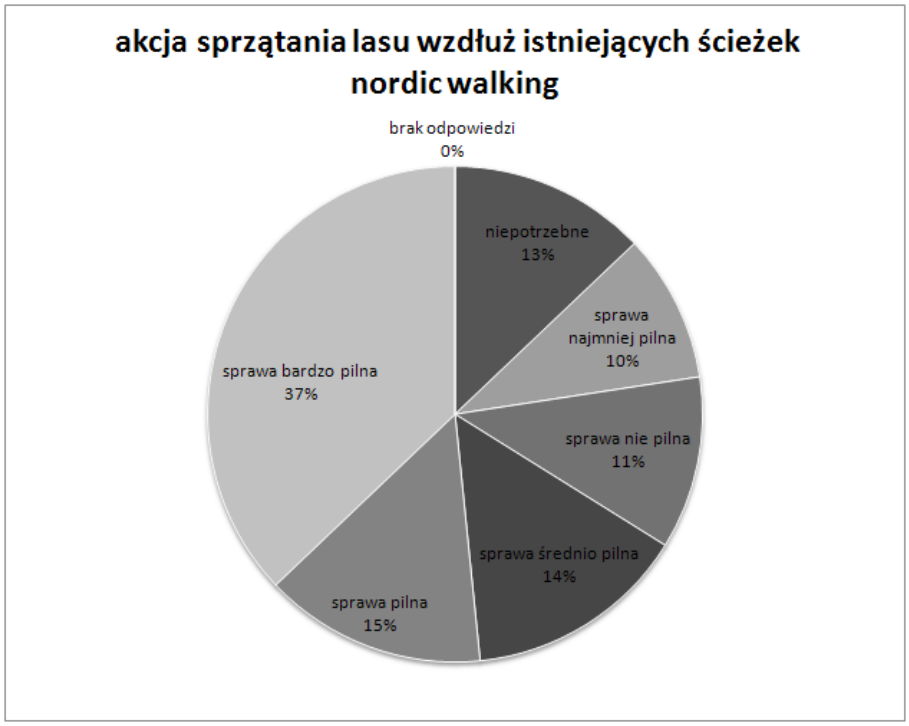

Źródło: opracowanie własne

Wykres 15. Klasyfikacja ważności wypracowania koncepcji odnowy terenów zdegradowanych w opinii respondentów (N=64)

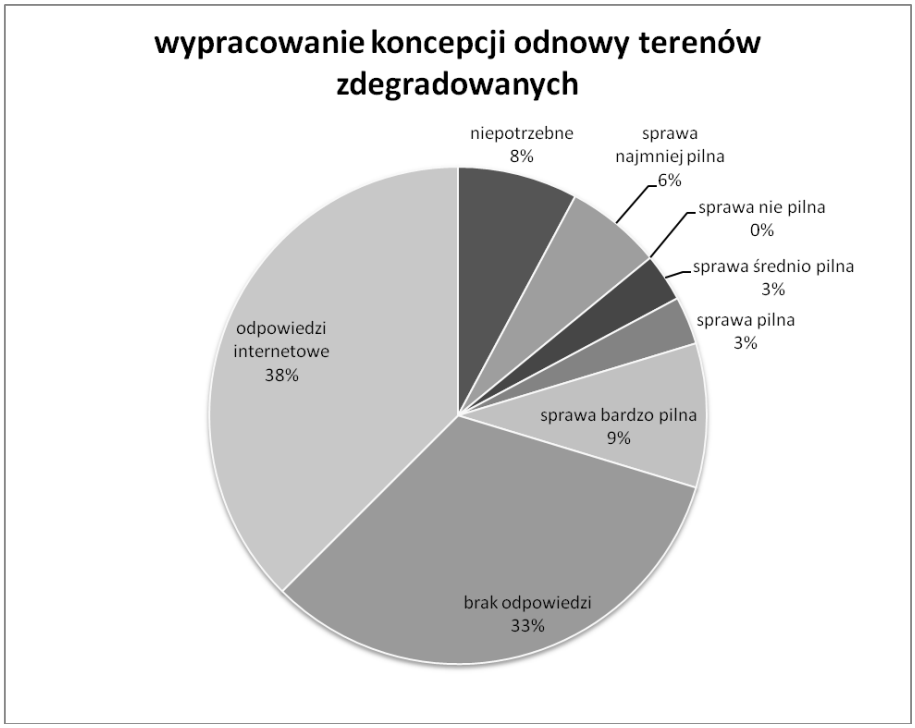

Źródło: opracowanie własne

Dodatkowo w badaniu przeprowadzanym metodą bezpośrednią wskazywano na konieczność wypracowania koncepcji odnowy terenów zdegradowanych i nieużytkowanych. Jako sprawę pilną zakwalifikowało ją prawie 15% zapytanych, a jako sprawę pilną 5%. Na wykresie 15 zaprezentowano odpowiedzi z uwzględnieniem wszystkich ankietowanych co niestety zmniejsza jeszcze odsetek zainteresowanych tą sprawą.

Wykres 16. Klasyfikacja ważności innych potrzeb zgłoszonych przez respondentów w pytaniu otwartym (N=64)

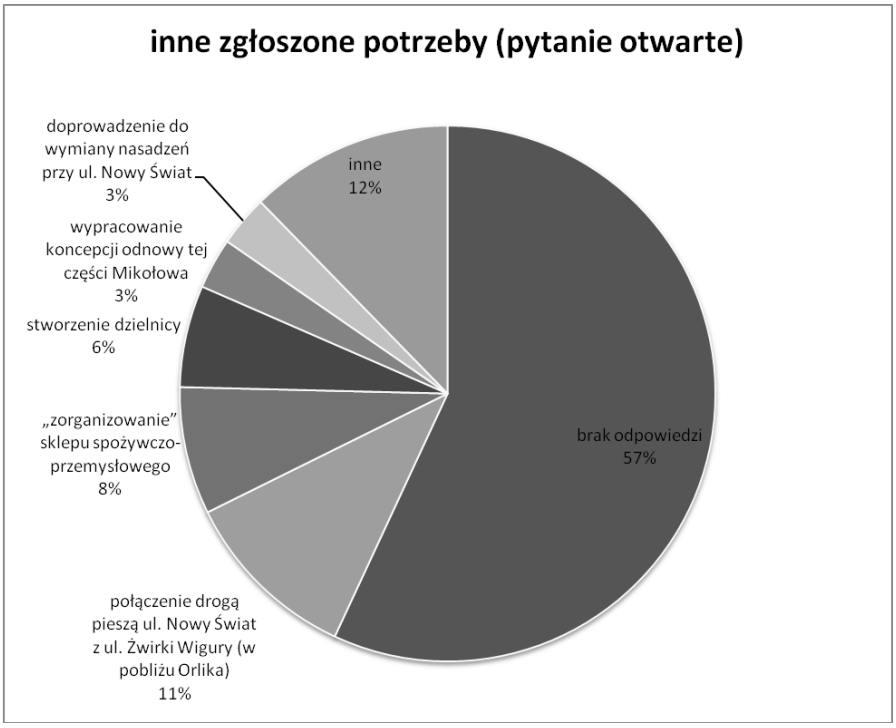

Źródło: opracowanie własne

Bardzo ciekawych wniosków o najpilniejszych potrzebach mieszkańców dostarcza analiza pytania otwartego (por. wykres 16). Choć swoimi przemyśleniami na ten temat podzieliła się mniejszość respondentów (43% z nich) to należy zauważyć, że istnieje realna potrzeba:

- przywrócenia drogi pieszej łączącej ul. Nowy Świat z ul. Żwirki i Wigury (w pobliżu boiska sportowego „Orlik") – sądzi tak 11 % badanych,
- „zorganizowania" sklepu spożywczo-przemysłowego[2] (zdaniem 8% badanych),
- stworzenia dzielnicy Wymyślanka lub Nowy Świat (zdaniem 6% badanych),

[2] choć trudno sobie wyobrazić, że Stowarzyszenie samo taką placówkę poprowadzi, może włączyć się w proces informowania potencjalnych przedsiębiorców o tym fakcie

- wypracowania koncepcji odnowy tej części Mikołowa (zdaniem 3% respondentów),
- doprowadzenia do wymiany nasadzeń przy ul. Nowy Świat (zdaniem 3 Procent respondentów).

Pozostałe postulaty miały charakter jednostkowy i dotyczyły:

- pośredniczenia w kontaktach z firmami telekomunikacyjnymi i energetycznymi,
- monitorowania działania władz i informowania o nich mieszkańców,
- scalania mieszkańców,
- urozmaicenia imprezy na wolnym powietrzu muzyką
- rozszerzenia działalności Stowarzyszenia na kolejne ulice,
- zorganizowania akcji sprzątania po zwierzętach wyprowadzanych na smyczach,
- postawienia lustra na skrzyżowaniu ulic Wronia i Wodna.

Zakończenie

Podsumowując otrzymane wyniki można stwierdzić, że kierunek zagospodarowywania wydzierżawionej od Miasta Mikołów działki przebiega zgodnie z wolą mieszkańców tej części Mikołowa. Podejmowane są starania zagospodarowania strefy wokół ogniska oraz zorganizowania funduszy na ogrodzenie terenu.

Sprawa budowy altany (pawilonu) jest bardziej skomplikowana. Po pierwsze, dlatego że konkursowych pieniędzy przewidzianych na twarde działania inwestycyjne jest zdecydowanie mniej niż na działania miękkie (np. szkoleniowe, kulturalne), po drugie (a może ważniejsze) dlatego, że była by to inwestycja budowlana, która zgodnie z zapisami obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego nie może być lokalizowana na terenie tej działki.

W przeprowadzonym badaniu szczególnie została podniesiona kwestia zagospodarowania części działki pod plac zabaw dla dzieci. Ogólnodostępny plac zabaw, z którego korzystają podopieczni naszych mieszkańców, zlokalizowany jest w Parku Miejskim. Zrealizowanie jednak podobnej inwestycji na terenie działki ograniczone jest jednak spełnieniem szeregu wymagań prawnych, zatem nie jest to inwestycja, która polega tylko na zakupie kilku urządzeń służących do zabawy (jak ma to miejsce w przypadku przydomowych inwestycji). Nie znaczy to jednak, że Stowarzyszenie powinno pozostawić ta sprawę samą sobie.

Jeżeli chodzi o działania podejmowane na gruncie kontaktów Stowarzyszenia z instytucjami działającymi w jej otoczeniu (w szczególności z Urzędem Miasta w Mikołowie i Starostwie Powiatowym w Mikołowie) cieszy również, że i w tym względzie mieszkańcy popierają nasze działania monitorowania i pobudzania realizacji inwestycji budowy chodnika przy ulicy Nowy Świat oraz wymiany nawierzchni na ul. Wodnej.

Realizacja inwestycji infrastrukturalnych nie jest łatwa, nie tylko ze względu na ograniczone pole manewru pozyskiwania środków finansowych, ale również ze względu na kwestie własnościowe gruntów. Te ostatnie są kluczowe, m.in. jeżeli chodzi o projekt budowy ścieżki krajobrazowo-dydaktycznej łączącej Mikołów z terenami parkowymi w Łaziskach Górnych. Planowanie ścieżki po terenach granicznych, pomiędzy ziemiami prawnie należącymi do Lasów Państwowych oraz własnością prywatną w sytuacji niejednoznacznego przebiegu granicy między nimi, jest poważnym utrudnieniem na jakie napotyka Stowarzyszenie. Bez rozwiązania tej kwestii dalsze czynności projektowe są bezcelowe (pomimo dobrego odzewu jaki projekt ma zarówno w Urzędzie Miasta Mikołów jak i w Urzędzie Miasta Łaziska Górne).

Odkrywcze jest poruszenie kwestii dojścia pieszego z ul. Nowy Świat do ul. Żwirki i Wigury na wysokości boiska sportowego Orlik. Sprawa ta jest szczególnie istotna ze względu na integracyjny charakter ruchu pieszego, tak ważny w kontekście zamierzeń związanych z powołaniem dzielnicy Wymyślanka – Nowy Świat, oraz z przyczyn bardziej praktycznych: ułatwienia dostępu do sklepów z artykułami pierwszej potrzeby bądź zaplecza usługowego (w tym usług publicznych: szkolnictwa i służby zdrowia).

Spis wykresów

Wykres 1. Rozkład przestrzenny zamieszkiwania respondentów (N=64) 4

Wykres 2. Klasyfikacja ważności zagospodarowania strefy biesiadno-ogniskowej w opinii respondentów (N=64) 5

Wykres 3. Klasyfikacja ważności zrobienia ogrodzenia wydzierżawionej działki w opinii respondentów (N=64) 6

Wykres 4. Klasyfikacja ważności zrobienia ogrodzenia wydzierżawionej działki w opinii respondentów (N=64) 6

Wykres 5. Klasyfikacja ważności zrobienia boiska dla piłki siatkowej w opinii respondentów (N=64) 7

Wykres 6. Klasyfikacja ważności zrobienia strefy fitness na wolnym powietrzu w opinii respondentów (N=64) 8

Wykres 7. Klasyfikacja ważności zrobienia budowa strefy aktywności seniora w opinii respondentów (N=64) 8

Wykres 8. Klasyfikacja ważności zrobienia stworzenie ogrodu wspólnotowego w opinii respondentów (N=64) 9

Wykres 9. Klasyfikacja ważności zorganizowanie strefy mini golfa w opinii respondentów (N=64) 9

Wykres 10. Inne ważne potrzeby wskazane do realizacji przez respondentów (N=64)..... 10

Wykres 11. Klasyfikacja ważności dokończenia budowy chodnika przy ul. Nowy Świat w opinii respondentów (N=64) 11

Wykres 12. Klasyfikacja ważności przebudowy nawierzchni drogowej na ul. Wodnej w opinii respondentów (N=64) 12

Wykres 13. Klasyfikacja ważności budowy ścieżki krajobrazowo-dydaktycznej łączącej Mikołów z terenami parkowymi w Łaziskach Górnych w opinii respondentów (N=64)..... 12

Wykres 14. Klasyfikacja ważności zorganizowania akcji sprzątania lasu wzdłuż istniejących ścieżek nordic walkingw opinii respondentów (N=64) 13

Wykres 15. Klasyfikacja ważności wypracowania koncepcji odnowy terenów zdegradowanych w opinii respondentów (N=64) 13

Wykres 16. Klasyfikacja ważności innych potrzeb zgłoszonych przez respondentów w pytaniu otwartym (N=64) 14

Załącznik nr 1. Formularz ankiety

Szanowna Pani, Szanowny Panie,

Stowarzyszenie „Wymyślanka" pragnie skonsultować swoje plany dotyczące zagospodarowania wydzierżawionej od miasta działki (na której mieliśmy i mamy okazję spotykać się w ramach integracyjnych ognisk) oraz zapytać o Pani/Pana opinie na temat przyszłych pomysłów mających służyć mieszkańcom dzielnicy. Z góry dziękujemy za podzielenie się z nami swoimi przemyśleniami na ten temat.

1. Na wydzierżawionej od miasta działce ma powstać: (proszę wstawić „**x**" w skali od 0 do 5, przy czym: 0 – niepotrzebna, 1 – sprawa najmniej pilna, 5 – sprawa najbardziej pilna,)

	0	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
a) boisko dla piłki siatkowej						
b) ogrodzenie (ze względów bezpieczeństwa)						
c) strefa aktywności seniora						
d) strefa fitness na wolnym powietrzu						
e) strefa minigolfa						
f) strefa ogrodu wspólnotowego						
g) altana umożliwiająca „spotkania przy deszczu"						
h) zagospodarowana strefa biesiadowo-ogniskowa						
i) inne (jakie?) …… …… ……						

2. Stowarzyszenie powinno dążyć do tego by: (proszę wstawić „**x**" w skali od 0 do 5, przy czym: 1 – sprawa najmniej pilna, 5 – sprawa najbardziej pilna, 0 - niepotrzebna)

	0	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
a) pośredniczyć pomiędzy inwestorami a mieszkańcami w sprawie budowy chodnika przy ul. Nowy Świat (etap 2)						
b) pośredniczyć pomiędzy inwestorami a mieszkańcami w sprawie przebudowy nawierzchni drogowej na ul. Wodnej						
c) wypracować koncepcje odnowy terenów zdegradowanych i nieużytkowanych (jakich?) …… …… ……						
d) zorganizować akcję sprzątania lasu – wzdłuż istniejących ścieżek nordic walking łączących Mikołów z terenami parkowymi w Łaziskach Górnych						
e) zrealizować zamysł ścieżki krajobrazowo-dydaktycznej łączącej Mikołów z terenami parkowymi w Łaziskach Górnych						
f) inne (jakie?) …… …… ……						

Metryczka:

Płeć:	Wiek:	Na „Wymyślance" mieszkam od:	Mieszkam przy ul.
a) K b) M	a) do 18 lat b) od 18 do 44 c) od 45 do 64 d) powyżej 64	a) od urodzenia b) poniżej roku c) od roku do lat 3 d) powyżej 3 lat	……

Dziękujemy!